

(274. 1.)

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

MIJNE HEEREN!

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet tot verklaring van het algemeen nut der onteigening ten behoeve van spoorweglijnen van *Gorredijk* naar *Assen*, van *Steenwijk* naar *Oosterwolde* en van *Meppel* naar *Smilde*.

De toelichtende memorie (en bijlagen), die het wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede, Mijne Heeren, bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

's Gravenhage, den 21 April 1909.

WILHELMINA.

(274. 2.)

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, saluut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de aanleg van spoorweglijnen van *Gorredijk* naar *Assen*, van *Steenwijk* naar *Oosterwolde* en van *Meppel* naar *Smilde* in het algemeen belang noodig is;

Gelet op de wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 125);

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

Wij verklaren, dat het algemeen nut de onteigening vordert ten name van de Nederlandsche Tramweg Maatschappij van eigendommen in de gemeenten *Opsterland*, *Schoterland*, *Ooststellingwerf*, *Weststellingwerf*, *Steenwijk*, *Steenwijkerwold*, *Meppel*, *Ruinerwold*, *Havelte*, *Diever*, *Fledder*, *Smilde* en *Assen*, noodig voor den aanleg van spoorweglijnen van *Gorredijk* naar *Assen*, van *Steenwijk* naar *Oosterwolde* en van *Meppel* naar *Smilde*.

Bedoelde spoorweglijnen zijn als volgt ontworpen:

a. De lijn *Gorredijk—Assen* begint in de gemeente *Opsterland*, aldaar aansluitende aan den bestaanden spoorweg van de Nederlandsche Tramweg Maatschappij, loopt van daar in algemeen oostelijke richting door de gemeenten *Opsterland*, *Schoterland*, *Ooststellingwerf*, *Smilde* en *Assen* en eindigt te *Assen*.

b. De lijn *Steenwijk—Oosterwolde* begint in de gemeente *Steenwijk*, loopt van daar in algemeen noordelijke richting door de gemeenten *Steenwijk*, *Steenwijkerwold*, *Fledder*, *Weststellingwerf* en *Ooststellingwerf*, alwaar zij aansluit aan de ontworpen spoorweglijn *Gorredijk—Assen*.

c. De lijn *Meppel—Smilde* begint in de gemeente *Meppel*, loopt van daar in algemeen noordoostelijke richting door de gemeenten *Meppel*, *Ruinerwold*, *Havelte*, *Diever* en *Smilde*, alwaar zij aansluit aan de ontworpen spoorweglijn *Gorredijk—Assen*.

Artikel 2.

Deze wet vervalt, wanneer de onteigening van de niet in der minne aangekochte eigendommen bij den rechter niet is aangevraagd binnen twee jaar na de dagteekening van de *Staatscourant*, waarin Ons besluit, bedoeld in artikel 14 of 16 der boven aangehaalde wet is openbaar gemaakt. Die termijn kan door Ons bij een in het *Staatsblad* te plaatsen besluit met ten hoogste één jaar worden verlengd.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Waterstaat,

(274. 3.)

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Bij de wet van 25 Mei 1908 (*Staatsblad* n°. 139) is een renteloos voorschot uit 's Rijks schatkist toegekend ten behoeve van den aanleg en het in exploitatie brengen van spoorweglijnen van *Gorredijk* naar *Assen*, van *Steenwijk* naar *Oosterwolde* en van *Meppel* naar *Smilde*.

Voor deze spoorweglijnen zijn plans (1) opgemaakt, welke na goedkeuring voor zooveel noodig, ter voldoening aan de wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 125) in de betrokken gemeenten ter inzage zijn nedergelegd.

Bij die terinzageligging zijn geene bezwaren ingebracht, welke tegen het algemeen nut der spoorweglijnen zijn gericht.

De bezwaren (2) welke tegen de plannen van aanleg zijn kenbaar gemaakt, zijn geresumeerd in den als bijlage bij deze Memorie gevoegden staat.

Omtrent deze bezwaren, zooveel doenlijk in rubrieken gegroepeerd, kan het volgende worden opgemerkt:

Bezwaar n°s 1, 2, 3, 4, 11, 12, 14, 15, 21, 25, 26, 27, 28 en 30 van den staat, benevens een reeds vroeger aan het Departement ingekomen adres van inwoners van Boven Appelscha. (3) *Verzoek tot het brengen van wijzigingen in de richting.* Aan deze verzoeken zal vermoedelijk voor het meerendeel kunnen worden te gemoet gekomen.

Bezwaar n°s 41 en 42 van den staat. Richting te Assen. Behalve deze bezwaren zijn rechtstreeks bij het Departement onderscheidene verzoekschriften (4) ingekomen, strekkende voor een deel

(1) De richting van de spoorweglijnen is aangegeven op het kaartje, dat als bijlage gevoegd is bij de Memorie van Toelichting tot het wetsontwerp tot toekenning van het renteloos voorschot. Zie Gedrukte Stukken zitting 1906—1907, n°. 244.

(2) De bezwaarschriften zijn met de plans en de verdere bescheiden op de griffie der Kamer nedergelegd, ter inzage van de leden.

(3) Dit adres is gevoegd bij de overige bezwaarschriften.

(4) Deze verzoekschriften zijn gevoegd bij de overige bezwaarschriften.

tot behoud der aangenomen richting, voor een ander deel tot wijziging daarvan. Het komt daarom wenschelijk voor, dat door de Nederlandsche Tramweg Maatschappij omtrent deze aangelegenheid opnieuw in overleg worde getreden met de plaatselijke autoriteiten. De verklaring bij de wet van het algemeen nut der onteigening behoeft echter, naar het voorkomt, niet te worden opgehouden, totdat dit overleg zal zijn afgelopen.

Bezwaar n°s 5, 7, 9, 13, 16, 17, 19, 20, 29, 30, 31, 36, 38 en 39 van den staat. Vrees voor brandgevaar, schade aan gebouwen, schadelijke snijding van perceelen, schade in bedrijf, en andere opmerkingen, betrekking hebbende op de hoegrootheid der te verleenen schadeloosstelling. Deze bezwaren zullen hunne oplossing moeten vinden bij de bepaling van de eventueel te verleenen schadeloosstelling.

Bezwaar n°s 6, 8, 18, 22, 23, 24 en 40 van den staat. Opmerkingen in verband met den aanleg van den spoorweg op publicke wegen. Bij het uitwerken der plannen zal nader zijn te overwegen in hoeverre aan de geopperde bezwaren kan worden te gemoet gekomen.

Bezwaar n°s 10 en 37 van den staat. Opmerkingen over eigendomsrecht. Uit den aard der zaak zal door de onteigenende partij met deze opmerkingen worden rekening gehouden.

Bezwaar n°. 19 van den staat. Afscheiding van de aan den spoorweg liggende terreinen. Bij de onteigening zullen de gewenschte afscheidingen kunnen worden bedongen.

Bezwaar n°s. 32, 33, 34, 35 en 43 van den staat. Inrichting van ontworpen bruggen. Bij de uitvoering der plannen zal zijn te overwegen in hoeverre aan de geopperde bezwaren kan worden te gemoet gekomen. Voor zoover dit niet mogelijk blijkt zullen de te verwachten nadeelen bij de bepaling der schadeloosstelling in aanmerking behooren te worden genomen.

Het nemen van eene eindbeslissing omtrent de bezwaren zal eerst mogelijk zijn, nadat gevolg is gegeven aan de artt. 10—13 der wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 125).

Voor deze spoorweglijnen zijn de navolgende stations en halten ontworpen:

Gorredijk—Assen. Het bestaande station Gorredijk, Lippenhuizen, Wijnjeterp, Donkerbroek, Oosterwolde, Appelscha, Smilde en Assen.

Steenwijk—Oosterwolde. Steenwijk, Frederiksoord, Noordwolde, Beuil, Elsloo en Makkinga.

Meppel—Smilde. Meppel, Havelte, Uffelte, Dieverbrug en Hoogersmilde.

Voorts zullen daar, waar de behoefte daaraan zal blijken te bestaan, stopplaatsen worden aangewezen.

De Minister van Waterstaat,

L. H. W. REGOUT.